

PROTOKÓŁ

XIX Ogólnopolski Konkurs Literacki OKNO

Konkurs objęty honorowym patronatem:

Prezydenta Miasta Chorzów.

Patronat medialny:

portal "chorzowianin.pl".

Jury w składzie:

1. **Celina Zubrycka** - nauczyciel języka polskiego, bibliotekarz, pracuje też z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pisze bajki dla dzieci, które publikuje w internecie na stronie Miasto Dzieci.pl Dzięki wygranej w ogólnopolskim konkursie literackim „Tutaj jestem” organizowanym przez WOAK (dziś Podlaski Instytut Kultury) w Białymstoku w 2019 roku ukazała się jej pierwsza książka dla dzieci pt. „Królewna na złotym wózku”. Autorka wielu książek, m.in. „Krasnal Poldek i skrzat Borówka”, „Waldek i biedronki”, „Tere fere, czyli bajki z dziecięcego pokoju” oraz „Podlaskie bajki tralalajki”.
2. **Joanna Siwczyk** - doświadczony nauczyciel, egzaminator i instruktor zajęć teatralnych. Niezmiennie kocha swoją pracę. W szkołach, w których pracuje, angażuje się w realizację różnorodnych projektów teatralnych. Z entuzjazmem zaraża młodzież swoją miłością do literatury, teatru, filmu i innych dziedzin sztuki.
3. **Mikołaj Marcela** - autor ponad dwudziestu książek, nauczyciel akademicki, optymista. Od lat zajmuje się problemami szkoły i edukacji. Na swoim koncie ma bestsellerowe poradniki i powieści dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także książki naukowe i eseistyczne. Ostatnio wydał poradnik „Jak pisać, żeby napisać swoją książkę”. Doktor nauk humanistycznych. Wicedyrektor dwóch kierunków studiów na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach: sztuki pisania oraz twórczego pisania i marketingu wydawniczego. Od ponad dziesięciu lat prowadzi warsztaty i zajęcia dla uczniów, studentów, nauczycieli i rodziców. Tutor, nauczyciel mianowany, certyfikowany moderator procesu design thinking. Wieloletni promotor alternatywnych form edukacji. Opiekun psiego seniora - Kruszka. Mieszka w Katowicach.

Po przeczytaniu 155 zestawów prac (poezja – 59 zestawów wierszy, proza – 96 utworów) i posiedzeniu (on-line) w dniu **12 maja 2025 roku** postanowiło przyznać następujące miejsca:

POEZJA w kategorii uczniów urodzonych w latach 2009-2012:

I miejsce – **Laura Gilar** za wiersz "Fizyka na wagarach", godło GILLA

I miejsce – **Antonina Zielińska** za wiersz "Zimowe zauroczenie", godło ZIELTOŚ

II miejsce – nie przyznano

III miejsce – **Antonina Mrowiec** za wiersz "Wena", godło MROTOSIA

PROZA w kategorii uczniów urodzonych w latach 2009-2012:

I miejsce – **Milena Matczak** za utwór pt. "Wszędzie praca", godło MILCIA

II miejsce – **Maria Rodzik** za utwór pt. "Ścieżka przed domem", godło MARYLAND

III miejsce – **Agata Korzeniewska** za utwór pt. "Morze Niepamięci", godło NIKT14

wyróżnienie – **Antonina Mrowiec** za utwór pt. "Sukces", godło MROTOSIA

wyróżnienie - **Zofia Jarosławska** za utwór pt. "Krwawa wioska", godło LOST SOUL

POEZJA w kategorii uczniów urodzonych w latach 2013-2015:

I miejsce – **Alicja Kozdój** za zestaw wierszy, godło WOLF

II miejsce – **Maksymilian Panek** za zestaw wierszy, godło MAXI

III miejsce - nie przyznano

PROZA w kategorii uczniów urodzonych w latach 2013-2015:

I miejsce – **Zofia Wróbel** za utwór pt. "Trzy twarze jesieni", godło PERŁOWY PUDEL

II miejsce – **Hayoung Hwang** za utwór pt. "W krainie sztuki", godło WIOLINA

III miejsce – **Julia Hajduk** za utwór pt. "Dobro zawsze wraca", godło ŻABA

wyróżnienie - **Julia Kocot** za utwór pt. "Wspaniały rok 1920", godło LIZA

Uwagi jurorów:

Joanna Siwczyk

Teksty, które miałam przyjemność przeczytać, charakteryzują się dużą różnorodnością stylistyczną i tematyczną. Dla każdego twórcy budowanie świata przedstawionego jest bez wątpienia procesem kluczowym. Konsekwencja, z jaką autorzy realizowali swoje wizje, zasługuje na uznanie. Dzięki niej powstałe utwory wyróżniają się wiarygodnością i głębią. Wiele

prac świadczy o dużej dojrzałości ich autorów — zarówno tych podejmujących ważne i uniwersalne tematy, jak i tych, którzy posłużyli się humorem. Umiejętne operowanie dowcipem i lekkością języka czyni teksty bardziej przystępnymi i komunikatywnymi, a to zadanie niełatwe. Pozwolę sobie jednak na pewną refleksję: warto pamiętać, że stosowanie wyszukanego słownictwa nie zawsze podnosi wartość literacką. Czasem prostota i niewymuszony styl potrafią wyrazić o wiele więcej niż najbardziej nawet kunsztowne metafory, a naturalność wypowiedzi i swoboda formy są bardziej wartościowe. Nadużywanie efektownych określeń, zbyt wiele ozdobników może zniekształcić lub wręcz przesłonić prawdziwe przesłanie. W przypadku poezji nie należy bać się odejścia od klasycznych form. Rym jest jedynie narzędziem – czasem warto go pominąć na rzecz autentyczności i rytmu wewnętrznego. Ważne, aby twórca pamiętał o szczerości oraz prostocie wyrazu i nie był nachalnie dydaktyczny - niedopowiedzenie może dodać tekstowi głębi i pozostawić czytelnikowi przestrzeń na jego własną refleksję.

Celina Zubrycka

Wszystkim uczestnikom konkursu gratuluję odwagi pokazania światu tego, co tworzycie. Bez względu na wynik róbcie to, co kochacie. Kierując się sercem, znajdziecie swoją drogę. Niektórzy twórcy prozy nadesłanej na konkurs dojrzałe i przenikliwie opisują rzeczywistość. Zauważają współczesne problemy. Bohaterowie są ciekawi, czasem wzruszający. Czytelnik chętnie przeżywa z nimi ich przygody, współodczuwa, zastanawia się nad ich sytuacją życiową. Więcej trudności pojawiło się podczas pisania wierszy. Ich autorzy często koncentrują się na rymach a nie na przeżyciach czy myślach podmiotu lirycznego. Nieliczne wiersze charakteryzują się głębią przekazu, zaskakują. Czytanie prac konkursowych było dla mnie wyróżnieniem. Ja również zaczynałam swoją pisarską przygodę od konkursu. Ta piękna, choć czasem wyboista droga jest ze mną do dziś. Tego również życzę i wam.

Mikołaj Marcela

Możliwość przeczytania wszystkich prac nadesłanych na konkurs była dla mnie niezwykłym i bardzo ważnym doświadczeniem. Przede wszystkim była to okazja, by przyrzeć się temu, jak piszą osoby uczące się obecnie w polskich szkołach i które już niebawem być może kontynuować będą swoją edukacją w polskich uniwersytetach.

Rzecz jasna poziom tekstów był bardzo zróżnicowany. Wśród zgłoszeń były zarówno opowiadania i wiersze absolutnie znakomite i zaskakujące, jak i takie, które wymagają jeszcze pracy ze strony osób autorskich. Wszystkie za to zdradzały olbrzymie pokłady wyobraźni, z której, mam nadzieję, że osoby te będą korzystać w przyszłości.

Najbardziej ucieszył mnie fakt, że wiele tekstów świadczyło o dużej, jak na tak młody wiek, samoświadomości - z jednej strony w zakresie tego, jak pisać prozę czy poezję, z drugiej, jakie

tematy w ich ramach podejmować. W nagrodzonych i wyróżnionych tekstach widać zarówno zdolność do krytycznego oglądu rzeczywistości, jak i do mierzenia się z trudnymi zagadnieniami.

W prozie pojawił się namysł chociażby nad kulturą influencerską czy społeczeństwem zmęczenia i problemem wypalenia. Ale teksty te zdradzają także dużą swobodę w poruszaniu się po gatunkach literackich (grozy, thrillera i kryminału) oraz umiejętności w zakresie światotwórstwa.

W poezji z kolei widać, że część osób autorskich w tak młodym wieku jest w stanie pisać dojrzałe i jak najbardziej współczesne (także pod względem formy) wiersze. W kontekście poezji warto jednocześnie zwrócić uwagę na to, jak dużą szkodę dla osób autorskich robi szkolne utożsamianie tekstu poetyckiego z tekstem rymowanym oraz to, że na lekcjach języka polskiego nie zapoznaje się osób uczniowskich z najnowszą polską poezją.

Nie pozostaje mi nic innego, jak pogratulować wszystkim, którzy zgłosili się do konkursu, bo to przecież wymagało od nich odpowiednich nakładów pracy... i odwagi! Mam nadzieję, że kolejne lata będą dla nich czasem dalszego rozwoju warsztatu pisarskiego i że już niebawem usłyszymy o ich debiutach prozatorskich lub poetyckich.